

Apelari

No. 3 1984

KESÄN 1984 ESIINTYMISET JA TAPAHTUMAT

3.6.	13.00	Sepän soitto, Mäntsälä
9.6.		Miettilän nuorisoseuran 90-vuotisjuhlat Rautjärvellä
14.6.		Patsasaukio, Tikkurila
15.-17.6.		Kesäkatrilli Järvenpäässä
22.6.	18.00	Juhannustanssit Seurasaarella
	18.00-	
	21.00	- tanssitupaohjelma Antin talo
	20.00	- esiintyminen isolla lavalla
26.6.	17.00-	
	18.00	Espan lava
1.7.	15.00	Tantsut, Seurasaari
6.-8.7.		Viirkantti Kouvolassa
11.7.	18.00	Myllyilta
29.7.	15.00	Tantsut Seurasaarella
11.8.	19.00	Lavatanssit Seurasaarella, ilmainen tanssi-ilta, Spelarit soittamassa, ei esiintymistä
16.8.	18.30	Myyrmäen uimahallin luona
18.8.	11.00-	
	12.00	Espan lava
23.8.	18.30	Hakunilan ostoskeskus
8.9.		Vantaan päivät
		- Louhelan tori, lapset ja aik.
	19.00-	
	23.00	- tanssitupa

KESÄKATRILLI- JA VIIRKANTTI-OHJELMAN YHTEIS-HARJOITUKSET

4.6.	19.00	Hakunilan nuorisotila
11.6.	19.00	" "

Näin ruotsalaisen Järva Gille-seuran vierailun kynnyksellä haluan kertoa vierailustamme heidän luonaan viime kesänä.

FULL TRAFF 11. - 14.8.1983.

Torstaina 11.8. olimme hyvissä ajoin Viking-linjan terminaalissa odottamassa laivan lähtöä Ruotsiin ja Järva Gillen luo. Useimmat meistä menivät tapaamaan vanhoja tuttuja mutta mukana oli myös ensikertalaisia, jotka eivät tienneet mitä tuleman piti. Monet olivat valinneet matkapuvukseen 'vormun' mutta tipuset halusivat jälleen kerran herättää huomiota ja rimssu-helmat heiluen täti-Monican tavoin liittyivät muiden seuraan.

Olin sopinut laivayhtiön markkinointipäällikön kanssa ilmaisesta päivällisestä pientä tanhuesitystä vastaan. Useimmat pääsivätkin karke-loimaan, eräs joka ei halunut tälläkertaa osallistua tyytyi toteamaan - mie en tanssi, mie vain syön! Esityksemme otettiin vastaan raikuvien suosionosoituksin.

Laivamatka kului mukavasti ja niin olimme täti-Monicat etunenässä - kaikkien suureksi hämmästykseksi - valmiit astumaan laivasta Ruotsin maaperälle.

Satamassa meitä olivat vastassa Rolf (Björn, niinkuin Ulla haluaa) Kalle ja tytöt. Jälleennäkemisen suurta riemua, halauksia ja suukkoja. Tunsimme todella olevamme tervetulleita. Satamasta lähdimme Ruotsin 'hienoimmalla' bussilla kiertoajelulle. Tutustuimme mm. maan vanhimpaan kaupunkiin Sigtunaan, perustettu v. 1000. Söimme lounasta eräässä italialaisessa ruoka-paikassa ja valittavana oli lentäviä pizzoja tai lepääviä jauhelihipihvejä.

Mielenkiintoisen kiertoajelun jälkeen tulimme Husby:hyn. Täältä isäntäperheemme hakivat meidät. Oli pyritty siihen, että kaikki pystyisivät puhumaan isäntäväkensä kanssa ja se hän oli hyvinkin mahdollista koska moni meistä puhui ruotsia ja Järvä-Gillen joukossa oli suomenkielentaitoisia. Kello 19.00 Janne-isäntämme toi meidät Husby-träff nuorisotalolle illanviettoon. Evästäkin oli mukana, lastenrattaallinen Janssonin kiusausta. Boolilasi kädessä kiertelimme nuorisotalossa ja huomasin monen silmäparin pysähtyvän kukkurallaan olevan suuren ruokapöydän antimisiin. - Pientä ilta-palaa- kuten Janne sanoi. Lautaset ääriään myöten täynnä astelimme kauniisti koristellun kelta-sini-valko-somisteiseen ruokasaliin. Pöytäpuheita pidettiin puolin ja toisin. Eeva-Liisan tekemä nukke luovutettiin Järvä Gille-seuralle.

Vatsat pullollaan menimme suureen saliin oppimaan ruotsalaisia ja opettamaan suomalaisia tansseja. Ruotsalaiset isäntämme pitivät huolen siitä, että kaikki saivat tanssia. Ullan (hyvin herttaisen) ja Hildingin asiantuntevan opastuksen myötä joukolle opetettiin suomalaisia tansseja. Ilta kului mukavasti ja puolenyön aikaan olimme silmäluomet raskaina valmiit nukkumaan. "Nati - nati".

Lauantai oli vapaa kello 15.00 asti. Eräs seurue päätti lähteä opastetulle retkelle Tukholmaan. Kävimme Kuninkaanlinnan aarrekaammiossa, Vanhassa kaupungissa ja tavaratalossa. Paluun Husby:hyn sai jokainen suunnitella itse - nythän osasimme kulkea naapurimaamme miljoonakaupungissa -. Monica-täditkin erosivat muusta seurueesta ja suuriäänisesti lupasivat olla Husby-Gårdenissa sovittuun aikaan. Muutaman kysymyslauseen jälkeen he istuivatkin T-Centralin penkillä lakritsia syöden ja tipuhajuja haistellen. Matka maanalaisella oli jännittävä, eivät malttaneet tädit istua ja tirskaa yhdessä paikassa koko matkaa vaan paikkaa piti vaihtaa, jotta junan katossa oleva kartta näkyisi paremmin.

Isäntäväkemme luona omassa huoneessa nautitun pikkuvälipalan jälkeen olimme valmiit kiiruhtamaan kello 15.00 treffeille, noin 15 minuuttia myöhässä. Husby-Gårdenissa harjoiteltiin ahkerasti sunnuntain esitystä varten. Katsomo antoi arvokkaita neuvoja - hyvähän oli huudella kun ei itse pystynyt siihenkään.

Lauantai-iltaa vietimme Husby-Gårdenissa ulkosalla. Orkesteri soitti ja tanssilava täyttyi ahkerista tanssijoista. Egyptiläinen tanssi/lauluseura oli saapunut vieraaksi. Saimme heiltä muistoksi rintamerkit.

Sunnuntai 14.8.

Tänään se tapahtuu. Järva-Stämman oli järjestänyt Allspel, Buskspel ja me saimme olla mukana. Husby-Gårdenin vihreät nurmikentät peittyivät pehmeistä huovista, picnic-koreista ja värikäisiin kansallis/kansanpukuihin pukeutuneista perinteen harrastajista. Saimme nauttia kansanmusiikista ja -tansseista ja nähdä miten pohjoisruotsalaisia käsitöitä valmistetaan.

Meidänkin vuoromme tuli. Jännitti niin lavalla kuin lavan reunalla. Tämänhän piti onnistua! Ohjelmamme edetessä laukesivat kireät ilmeet ja hymykuopat tulivat näkyviin. Yleisö taputti onnistuneelle esitykselle. Miten meni? kysyi Hilding, oikein hyvin vastasin. Päivä oli aurinkoinen. Istuimme nurmikolla, eväskorit avattiin ja viinipullojen korkit pokshtelivat.

Omat pelimannimme virittivät soittimensa ja korviimme kantaantuivat kotimaan sävelet. Kaunista ja herkkää.

Järva Gille lahjoitti meille keltaiset Järva-Stämman-paidat. Jätimme hyvästit Husby-Gårdenille, piti ehtiä Tukholmaan ja kotimatkalle. Päivä oli ollut full-Träff.

Useimmat Järva Gilleläiset olivat saattamassa saattamassa. Haikeat hyvästit moneen kertaan - suukko- ja taas suukkoja - ja laa-laa, laa-laa la-la, la-la, laa-laa, la-la-la, la-la-la, laa-laa, la-la-la-la! HEI!

Ketchupin kannelle kokoontui yhtenäinen, yksimielinen ja keltaisiin lahjapaitoihin pukeutunut seurue vilkuttelemaan.

Matka oli erittäin onnistunut ja siitä saamme kiittää ensisijaisesti Ullaa ja Hildingiä, jotka pitkäaikaisen kirjeenvaihdon ja monien puhelujen ja käyntien ansiosta tekivät tämän matkan meille mahdolliseksi.

Järva Gille antoi hyvän esimerkin siitä, miten valtiovierailu järjestetään ja viedään kunnolla läpi loppuun saakka. Minusta tuntuu, että meidän pitää kovasti yrittää yltääksemme samaan vieraanvaraisuuteen ja lämminhenkisyyteen kuin ruotsalaiset ystävämme heidän tullessa vastavierailulle.

Uskon, että toisetkin mukana olleet ovat kanssani samaa mieltä siitä, että seuraavalle matkalle lähemme jälleen Haaparinteitten johdolla - minne sitten soittomme ja tanssimme kulkeekin.

"STOCKHOLMS GRÖNASTE STÄMMAN"
"ANRIK MILVÖ."

SÖNDAG 14/8 -83

Järva-Stämman

Cuitta

KEVÄTKARKELOT HAKUNILASSA

Keväisenä sunnuntaipäivänä 25.3.1984 järjesti seuramme lapsi- ja varhaisnuorisotoimikunta yhteisen kevät-karkelon vanhemmille ja lapsille Hakunilan nuorisotilassa. Paikalla oli runsaasti väkeä, tosin paljon puuttuikin, jos ajatellaan seuran koko lapsijäsenmäärää.

Juhlan aloittivat pelimannitytöt Heli ja Mirella soittamalla ja laulamalla "Krokotiili Genan syntymäpäivästä" sekä "Säkkijärven polkan". Laulu kaikui upeasti koko saliin ja herkisti kuulijakunnan.

Hilkka toivotti joukon tervetulleeksi ja mainitsi puheessaan kuinka tärkeää on, että vanhemmat ovat kiinnostuneita lastensa harrastuksista. Tällä juhlalla olikin tarkoitus tuoda esille seuran toimintaa, jotta vanhemmat tietäisivät millaisessa seurassa heidän lapsensa puuhaavat. Toisena tarkoituksena oli esitellä lasten taitoja, joita he ovat koko talven oppineet. Kansanperinteen vaaliminen on tärkeää kaikissa muodoissa ja tässä on yksi, jota seuramme tahtoo viedä eteenpäin, kertoi Hilkka vielä kuulijoilleen. Jos intoa riittää, tanhuryhmiä voidaan viedä kilpailutalolle asti. Lasten tanhuryhmät luokitellaan neljään sarjaan, jotka ovat perus-, harrastus-, taito- ja mestaruussarja.

Hilkan puheen jälkeen tanhusivat Karuselli, Paulapieksut, Tallukat, Lipokkaat, Tuohiset ja Tanssahtavat töppöset vuorollaan. Erityisesti jäi mieleeni Karuselli-ryhmästä kaksi reipasta samannäköistä pikukutyttöä, jotka olivat oikein somia Munsalan puvuissaan. Erottaakohan äitikän kumpi on kumpi! Tanssahtavat töppöset-ryhmä kannattaa myös mainita, koska ryhmä lähtee luokiteltavaksi Tuusulaan Kalevan Nuorten kulttuuripäiville. Tämä ryhmä on tanssinut yhdessä jo kaksi vuotta, joten taito alkaa näkyä. Tanhuesitysten välissä pelimannitytöt piristivät menoa omilla soitoillaan.

Taina, Kirsi ja Heli esittivät tanssien ja laulaen kappaleen 'Mam mam ma Maria', josta Hilikka totesi, että tässä nyt nähtiin toisenlaista taidetta, jota seuramme jäsenet harrastavat, vaikkakaan ei seuramme sisällä. Kovin monella lapsijäsenellä on myös muita harrastuksia. Mikä lie, kun harrastuksia kertyy yleensä yksille ja samoille? Tanhuajat ovat aktiivisia.

Kansallispukujen esittelyllä tahdottiin tehdä tutuiksi joitakin tavallisimpia suomalaisia lasten kansallispukuja. Munsalan, Hämeen, Johanneksen, Keski-Suomen, Pyhäjärven, Hauhon ja Kokkolan pukujen kantajat kävelivät vuorotellen näyttämölle yleisön nähtäväksi.

Matin tehtävänä oli selvittää kattojärjestöjemme Suomalaisen Kansantanssin Ystävien (SKY) ja Suomen Nuorison Liiton (SNL) toimintaa ja periaatteita. Yhteistä molemmille järjestöille on poliittinen sitoutumattomuus ja kansanperinteen ylläpitäminen. Myös kansainvälinen toiminta, jonka tarkoituksena on tehdä tunnetuksi vieraita kansoja, kansanmusiikkia ja -tansseja (kulttuurinvaihto) on yhteistä. SKY:n toiminta perustuu pääasiassa suomalaiseen kansantanssiin ja kansallispukuihin. Järjestön oma lehti on nimeltään "Tanhuviesti". SNL:ssa harrastetaan näyttelemistä, pallopelejä, erilaisia kerhoja ym. tanhujen lisäksi. Oma lehti on "Pyrkijä". Sekä SKY:ssä että SNL:ssä on myös tarkoituksena saada koko perhe yhdessä harrastamaan ja näin yhdistää perhesiteitä sukupolvien välillä.

Juhla loppui vanhempien munkkikahveihin. Leipureina olivat toimineet aktivistit Hilikka, Kirsti ja Tarja. Ahkerat rouvat olivat aamulla aikaisin nousseet munkkien paistoon, jotta herkut olisivat tuoreina juhlijoiden suihin. Hyviltä maistuivatkin! Koko juhlasta jäi kiva olo, kaikkine pienine kömmähdyksineen.

Sirpa

Muistiin merkittyä tai vain muuten mieleen jäänyttä.

9. - 11.12.1983 PIKKUJOULUJUHLAMATKA LENINGRADIIN

Matkalla oli mukana Helsingin pitäjän tanhuujia, heidän tuttaviaan sekä matkatoimiston kautta lisäyksenä tullut aviopari.

Perjantai 9.12.

- kaikki matkalaiset läpäisivät Vaalimaan tullin.

Siirsimme kellojamme tunnilla eteenpäin.

Saavuimme Leningradiin ja ruotsalaisten v. 1977 rakentamaan hotelli Pripaltiskajaan. Hotelli on yksi maailman parhaimmista. Illalla valtasimme hotellin valuuttabaarin pikkujoulujuhliamme varten. Rattoisat juhlat.

Lauantai 10.12.

Kiertoaajelu kaupungilla. Oppaamme kertoi Leningradista:

Pietari Suuri perusti sen v. 1703 antuen sille nimeksi St. Petersburg. 1914 kaupungin nimeksi tuli Petrograd ja Leningrad-nimisenä se on ollut vuodesta 1924. Tähän vuoteen saakka se oli myös Venäjän ja Neuvostoliiton pääkaupunki. Nykyään se on Neuvostoliiton toiseksi suurin kaupunki.

Ylitimme Nevan, joen jossa on 101 saarta, joita yhdistää 350 siltaa.

Kävimme Erakkomajassa (Eremitaasi), jonka käyttö asuntona loppui 25. - 26.10.1917. Talvipalatsin uskomattoman upeat taidearteet ovat vieläkin mielessäni.

Kiertoajelumme jatkui Pietari-Paavalin linnoitukseen. Sen sisällä seisoi mahtava kirkko. Kirkon alttaritaulu oli suuremmoinen puusta veistetty kullattu taideteos, jonka tekijät kokivat kammottavan kohtalon, jotta tämä teos jäisi ainoaksi maailmassa. Kaikki Venäjän keisarit on haudattu tähän kirkkoon.

Jätimme Pietari-Paavalin linnoituksen ja ajoimme Nevski Prospektia pitkin. Tämän kadun varrella oli teattereita, myymälöitä sekä kauniita vanhoja rakennuksia.

Ostostunti Leningradin suurimmassa Gostinnyi Dvor-tavaratalossa oli todellinen elämys. Tuntui siltä kuin kaikki kaupungin 4,6 miljoonaa asukasta olisi yhtäaikaan ostoksilla.

Hilpeän mutta väsyttävän vesivärien, teekuppien ja kristallien etsimisen jälkeen jatkoimme bussillamme matkaa hotellimme.

Lauantai-iltaa vietimme Moskova-hotellin parketilla.

11.12. Sunnuntai ja kotimatka.

Oppaamme kysyi arastellen saisiko hän tulla vähän matkaa kanssamme kaupungin ulkopuolelle. Suostuimme tietenkin ja matkan aikana opas kertoi Suomelle kuuluneista alueista.

Matkakorvaukseksi tuo vaatimaton miellyttävä mies, joka istui etupenkillä kuljettajan vieressä mikrofoni kädessä lauloi uskomattoman määrän suomalaisia kansanlauluja - hän osasi niitä enemmän kuin kukaan meistä.

Saavuimme Siestarjoelle, jossa hyvästelimme

*Оперов Дмитрий
Уваров.*

Секретарь

Tullimuodollisuudet Vaalimaalla.

- kaikki matkalaiset eivät läpäisseet
Vaalimaan tullia.

Siirsimme kellojamme tunnilla taaksepäin.

Matkakirjoituskonetta naputteli

P. SILLANPÄÄ OY

04660 Numminen puh 915-83 017

MATKASILLANPÄÄ

04600 Mäntsälä puh 915-81 321

OSALLISTUIMME KALEVAN NUORTEN KULTTUURIPÄIVILLE 7.4.1984 TUUSULASSA

TULOKSET

Tanssahtavat töppöset ja Tanhukat pääsivät harrastussarjaan.

Jupperin flikat samoin pääsivät harrastussarjaan.

Suvi Vermasvuori sai kunniamaininnan yksinlaulussa.

Marianne Tuomainen sai kunniamaininnan soitossa (harmonikka).

Trio Marianne Tuomainen (harmonikka), Heli Jänönen (harmonikka) ja Mirella Pirskanen (viulu) saivat kunniamaininnan.

Varsinaisia palkintosijoja ei kilpailussa jaettu.

Muut osallistujat

Kirsi Hovi ja Johanna Hagman (pianonsoitto).

Nina Palenius osallistui kirjoituksellaan "Nuorisoseurantalolla asuu haltija".

Johanna Kiiskinen piirsi samasta aiheesta.

MERKKIPÄIVÄ

Meidän kaikkien kultainen "Väiski", pelimanimme Väinö Nurminen täytti 75 v. 24.3.1984. Koko yhdistyksen puolesta vielä kerran: ONNEA!

VIERAILU

Ystäväseuramme Järva Gille Ruotsista oli vieraanamme 4.-6.5.1984.

Vierailun päätteeksi Järva Gille lahjoitti seuralle viirin ja kynttilänjalan. Kynttilänjalka oli komea rakennelma monine symboleineen. Kuinkas sattuikaan; ylimpänä jalassa komeili KUKKO!

Helsingin pitäjän tanhuujat ja spelarit lahjoitti seuralle ensimmäisen viirin, numero 0.

LOUHELAN TORITAPAHTUMA YLEISÖN SILMIN

Pienen sairastelun ja soiton sujumattomuuden aiheuttaman hetkellisen epätoivon vuoksi seisoj apupelimanni 24.9.1983 Louhelan torilla yleisönä väentungoksessa.

Ilma oli kirkastunut vuorokauden kestäneen kaatosateen jälkeen ja pahimmat lätäköt olivat kuivuneet tanhutantereelta. Uljas tanhuujien ja spelareiden joukko oli kokoontunut torille näyttämään "kuka kukin on".

Ykkösketju sujui loistavasti. Kyllä joku tanssija jälkeensä kuitenkin purnasi: "Oli siinä virheitä". Niitä ei ainakaan yleisö huomannut, kun eivät ne kokeneemman katsojan silmiin osuneet. Hymyt ja silmäniskut antoivat jälleen kerran esitykseen sitä lisäväriä, joka aina tempaa yleisön mukaan. Edessäni seisova pariskunta ihmetteli: "On pitkä esitys, miten ne jaksaa." Urheilusuorituksesi sitä nimitti Vantaan päivien juontaja Markus Similäkin.

Kakkosketju sujui Repolan katrilliin saakka, joka sitten olikin ihan oma lukunsa. Nyt tuli esiin pitkään yhdessä tanssineen ja hyvähenkisen ryhmän ajatuksenlukutaito: telepattisin kyvyinkö tilanne hoidettiin niin, että virheet muodostivat tanhuun aivan oman koreografiansa? - Ensin jäi yksi poika keskelle, kun muut päistä vaihtoivat paikkaa toiselle puolelle. Sitten sahattiin päissä ja keskellä vaihdettiin paikkaa --- vai kuinka se kuvio muodostuikaan? Tyyminä, vain hieman kasvot punoittaen tanssijat muodostelivat palapeliään ja lopulta palat

loksahtivat paikoilleen ja tanssi jatkui oikeassa muodossaan. Kylmä hiki ehti jo nousta apupelimannin pintaan, mutta ah helpotus, selvisihän tilanne.

Lavalla katoksen suojassa soittivat Spegularit. Ylpeänä kuuntelin soittajien mallikasta joukkoa. Tähän soittokuntaan on ilo kuulua. Honkamökin valssin haikeat sävelet ja Kesti-Jussin polkka lämmittivät kansanmusiikin ystävän sydäntä.

Puhvettitoimikunnan rakentama komea kahvitupa nökötti torin reunassa ja aina yhtä tarmokkaat, ehtoiset emäntämme hääräsivät ja tarjosivat kahvia ja pullaa syksyn viileydessä värjöttävälle yleisölle. Kuuman kupposen jälkeen apupelimanni pyöräili kotiin ja kaivoi pitkän tauon jälkeen soitto-
pelinsä kapsekista.

Eeva-Liisa Honkanen

KESÄKATRILLI JÄRVENPÄÄSSÄ

Lähtö Järvenpäähän 16.6.1984

- Uomarinteen koulu n. klo 10.00
- Hakunilan ostoskeskus n. klo 10.20
- Mikkolanpuisto n. klo 10.40

Paluu 17.6.1984

- Mikkolanpuisto n. klo 16.00
- Hakunilan ostoskeskus n. klo 16.15
- Uomarinteen koulu n. klo 16.45

Matkalle mukaan:

- kansallispuku
- makuupussi
- peseytymisvälineet
- läpinäkyvä sadetakki

VIIRKANTTI KOUVOLASSA

Lähtö Kouvolaan 6.7.1984

- Uomarinteen koulu n. klo 18.00
- Hakunilan ostoskeskus n. klo 18.20

Paluu 8.7.1984

- Hakunilan ostoskeskus n. klo 18.30
- Uomarinteen koulu n. klo 19.00

Mukaan samat varusteet kuin Järvenpäähän.

Vain jäsenmaksun maksaneille maksetaan osallistumismaksu.

Vierailimme Bregenzissä folklorefestivaaleilla 27.4.-2.5.1984. Konsulinkyydistä ja muusta mukavasta kerromme seuraavassa numerossa.

Belgiasta tulee vieraaksemme Volkskunst-group Reintje Vos 14.7.-18.7.1984. Ryhmään kuuluu 35 tanssijaa ja 5 soittajaa.

Koulujen loppuessa menetämme vakituiset harjoittelupaikat. Kesän harjoituksista ilmoitetaan erikseen.

SPELARI

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhuujat
ja spelarit ry.

Toimituskunta: Hilding Haaparinne ja
Eeva-Liisa Honkanen